

ÖRYGGISBLAÐ

Balsamterpentína

Öryggisblaðið samrýmist tilskipun Evrópuþingsins og Evrópuráðsins (EB) nr. 1907/2006 um skráningu, mat, samþykki og takmarkanir að því er varðar efni (REACH)

1. LIÐUR: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

Útgáfudagur 15.09.2014

1.1 Vörukenni

Vöruheiti	Balsamterpentín
Efnaheiti	Jurtaterpentína
REACH skráningarnúmer, athugasemdir	Skráningarnúmer er ekki til staðar fyrir þetta efni þar sem efnið eða notkunarsvið þess er undanþegið skráningu, árlegur tonnafjöldi krefst ekki skráningar eða skráning fellur undir skráningarfrest sem gengur í gildi seinna meir.
CAS-nr.	8006-64-2
EB-nr.	232-350-7
Kóði vöru	66606

1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá

Notkunarsvið vöru	Leysiefni
Viðeigandi og tilgreind notkun efnis	SU8 Framleiðsla í lausri vigt (bulk), kemísk iðnaðarefni (þ.m.t. jarðolíuafurðir)

1.3 Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins

Framleiðandi

Heiti fyrirtækis	Auson AB
Póstfang	Verkstadsgatan 3
Póstnúmer	S-434 42
Staður	KUNGSBACKA
Land	SVÍÞJÓÐ / SWEDEN
Sími	0300-562000
Fax	0300-562021
Tölvupóstfang	nina.nyth@auson.se
Veffang	http://www.auson.se/
Umsjónaraðili	Nina Nyth

Dreifingaraðili

Heiti fyrirtækis	SérEfni ehf
Póstfang	Stöðumúli 22
Póstnúmer	108
Staður	REYKJAVÍK
Land	ÍSLAND
Sími	+354 517 0404
Fax	+354 517 0403
Tölvupóstfang	serefni@serefni.is
Veffang	www.serefni.is
Nafn tengiliðar	Ómar Gunnarsson

1.4 Neyðarsímanúmer

Neyðarsími	Neyðarlínan: 112 Eitrunarmiðstöð Landspítalans: +354 543 2222 (allan sólarhringinn)
------------	---

2. LIÐUR: Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun samkvæmt reglugerð 67/548/EBE eða 1999/45/EB	Xn, N; H10, H20/21/22, H36/38, H43, H51/53, H65
Flokkun samkvæmt (EB) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H302, H312, H332 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Skin Sens. 1; H317 Asp. tox 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411

2.2 Merkingaratriði

EB-merkimiði	Já
--------------	----

Hættumerki (CLP)

Samsetning á merkimiða	Terpentína, jurta. Samanstendur af hringlaga terpen vetniskolefnum, alpha-pinene 84% og beta-pinene 6%:= 100 %
Merkiorð	Hætta
Hættusetningar	H226 Eldfimir vökvi og gufa. H302 Hættulegt við inntöku. H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg. H312 Hættulegt í snertingu við húð. H315 Veldur húðertingu. H317 Getur valdið ónæmisviðbrögðum í húð. H319 Veldur alvarlegri augneringu. H332 Hættulegt við innöndun. H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
Varnaðarsetningar	P102 Geymist þar sem börn ná ekki til. P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuöldum. Reykingar bannaðar. P280 Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnklífar/andlitshlífar. P303 + P361 + P353 BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fótum sem óhreinast af efninu. Skolið húðina með vatni/farið í sturtu. P301 + P310 EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ/lækni. P331 EKKI Framkalla uppköst. P403 + P235 Geymist á vel loftræstum stað. Geymist á köldum stað. P501 Fargið innihaldi/íláti í móttökustöð fyrir hættulegan úrgang.

2.3 Aðrar hættur

Lýsing á hættu	Eldfimt. Hættulegt við innöndun, í snertingu við húð og við inntöku. Ertir augu og húð. Getur valdið ónæmisviðbrögðum í húð. Eitrað lífi í vatni, getur valdið langvinnnum skaða í vatnaumhverfi. Hættulegt, getur valdið lungnaskemmdum við inntöku.
Aðrar hættur	Á ekki við.

3. LIÐUR: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni

3.1 Efni

Vara/heighti innihaldsefnis	Auðkenni	Flokkun	Innihald
Terpentína, jurta. Samanstendur af hringlaga terpen vetniskolefnum, alpha-pinene 84% og beta-pinene 6%	CAS-nr.: 8006-64-2 EB-nr.: 232-350-7	Xn,N; H10,H20/21/22,H36/38,H43,H51/53,H65 Flam. Liq. 3;H226 Acute tox. 4;H302 Acute tox. 4;H312 Acute tox. 4;H332 Skin Irrit. 2;H315 Eye Irrit. 2;H319 Skin Sens. 1;H317 Asp. tox 1;H304 Aquatic Chronic 2;H411	= 100 %

Efni, ábending Skýringar á flokkun innihaldsefna og merkingu er að finna í 16. lið.

4. LIÐUR: Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennt	Sýnið viðstöddum lækni þetta öryggisblað.
Innöndun	Ferskt loft og hvíld. Veitið öndunarhjálpi ef þörf krefur. Hafið samband við lækni ef einkenni gera vart við sig.
Snerting við húð	Þvoðu húðina með vatni og sápu. Fjarlægjið fatnað sem óhreinast hefur af efninu.
Snerting við augu	Skolið umsvifalaust með vatni í a.m.k. 5 mínútur. Hafið samband við lækni ef einkenni hverfa ekki.
Inntaka	Gefið vatn að drekka ef viðkomandi er með meðvitund. EKKI FRAMKALLA UPPKÖST! Reynið aldrei að koma nokkru ofan í meðvitundarlausan mann. Hafið samband við lækni, Neyðarlínu 112 eða Eitrunarmiðstöð Landspítalans í síma 543 2222 (allan sólarhringinn).

4.2 Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Upplýsingar til heilbrigðisstarfsmanna Hætta á kemískri lungnabólgu (pneumonitis) ef viðkomandi hefur svelgst á eða kyngt.

4.3 Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Sértækar upplýsingar um mótefni Engar tiltækar upplýsingar.

5. LIÐUR: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður

Viðeigandi slökkvibúnaður	Duft, froða eða koltvísýringur (CO2).
Óhentugur slökkvibúnaður	EKKI beina vatnsbunu beint á eld, við það breiðist eldurinn enn frekar út.

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Bruna- og sprengihætta Eldfimt. Gufur geta myndað sprengifima gasblöndu þegar þær blandast andrúmslofti.

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Sérstakur hlífðarbúnaður Almennt: Flytjið allt starfsfólk af vettvangi, klæðist hlífðarbúnaði til slökkvistarfa. Notið færanlegan öndunarúnað þegar vörutegundin á þátt í eldsvoða.

Aðrar upplýsingar Ílát í nánd við bruna skal flytja strax í örugga fjarlægð eða kæla með vatni.

6. LIÐUR: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Varúðarráðstafanir einstaklings Rýmið svæðið. Haldið almenningi frá hættusvæðinu. Fjarlægjið neistagjafa. Tryggið góða loftræstingu.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins Komið í veg fyrir að efnið komist í niðurföll eða vatnsfarveg. Tilkynnið viðeigandi yfirvöldum (t.d. lögreglu, björgunarsveitum, sveitarfélagi) ef um meiriháttar leka er að ræða.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Hreinsunaraðferð Safnið saman með óbrennanlegu, vökvadrægu efni og setjið í viðeigandi ílát til förgunar samkvæmt gildandi reglum.

6.4 Tilvísun í aðra liði

Aðrar leiðbeiningar Sjá liði 8 og 13.

7. LIÐUR: Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun Notið þann hlífðarbúnað sem kveðið er á um. Geymist fjarri neistagjöfum. Reykingar bannaðar. Tryggið góða loftræstingu. Augnaskolunarsjóð verður að vera fyrir hendi á vinnustaðnum. Varist innöndun gufa.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Geymsla Geymið fjarri neistagjöfum – reykingar bannaðar. Geymið í vel lukt og upprunalegu íláti. Geymið á svölu og vel loftræstu svæði. Geymið í samræmi við lög og reglugerðir um eldfimar vörur.

Sérstakir eiginleikar og hættur Haldið fjarri sterkum oxandi efnum.

7.3 Sértæk, endanleg notkun

Sértæk notkunarvið Sjá lið 1.2

8. LIÐUR: Váhrifavarnir/persónuhlífar

8.1 Takmörkunarfæríbreytur

Viðmiðunarmörk fyrir váhrif í starfi

Efni	Auðkenni	Gildi	Ár
Terpentína, jurta. Samanstendur af hringlaga terpen vetniskolefnum, alpha-pinene 84% og beta-pinene 6%	CAS-nr.: 8006-64-2 EB-nr.: 232-350-7	Meðalgildi: 25 ppm Meðalgildi: 150 mg/m ³ Skammtímagildi: 50 ppm Skammtímagildi: 300 mg/m ³	2009

Aðrar upplýsingar um viðmiðunarmörk Efnið smýgur auðveldlega í gegnum húðina. Efnið er næmandi.

DNEL / PNEC gildi

Samantekt af ráðstöfunum í áhættustýringu efnisins, fólk Engar tiltækar upplýsingar.

Samantekt af ráðstöfunum í áhættustýringu efnisins, umhverfi Engar tiltækar upplýsingar.

8.2 Váhrifavarnir

Viðeigandi tæknilegt eftirlit Tryggið næga loftræstingu. BANNAD: REYKINGAR, ELDUR, NEISTAR OG LOGSUÐA. Möguleiki á augnaskolun skal vera á vinnustaðnum.

Öryggismerki

Öndunavörn

Öndunavörn Þegar áhættumat sýnir að lofthreinsandi öndunargrímur eru við hæfi skal nota öndunarbúnað með A-síu (brún).

Handavörn

Handavörn Meðhöndlið með hönskum. Notið hlífðarhanska úr vítongúmmíi (flúorgúmmíi).

Augn- og andlitshlífar

Augnhlífar Ef hætta er á beinni snertingu eða að vökvi slettist skal nota hlífðargleraugu.

Húðvörn

Húðvörn (önnur en fyrir hendur) Eldvarin, afrafmögnuð hlífðarföt. Val á hlífðarbúnaði skal velja með tilliti til styrkleika og magns af skaðlega efninu sem er til meðhöndlunar á hverjum vinnustað fyrir sig.

Váhrifavarnir vegna umhverfis

Váhrifaefirlit vegna umhverfis, athugasemdir

Stöðvið leka ef mögulegt er á öruggan hátt. Komið í veg fyrir að spilliefni komist í holræsi. Mikilvægt er að koma í veg fyrir losun efna í umhverfið.

9. LIÐUR: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Eðlisfræðilegt form	Rokgjarn vökvi.
Litur	Litlaus.
Lykt	Sterk. Einkennandi.
Lyktarmörk	Upplýsingar vantar.
pH-gildi	Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.
Bræðslumark/bræðslumarksbil	Gildi: -55 °C
Suðumark/suðumarksbil	Gildi: = 150-180 °C
Blossamark	Gildi: = 35 °C
Uppgufunarhraði	Ekki ákvarðað.
Eldfímimörk (fast form, gas)	Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.
Sprengimörk	Gildi: 0,8-6 %
Gufubrýstingur	Gildi: = 0,67 kPa
Eðlismassi gufu	Gildi: ~ 1
Eðlismassi	Gildi: = 855-870 kg/m ³
Leysni	Leysist upp í lífrænum leysi.
Vatnsleysni	Nokkuð uppleysanlegt í vatni.
Deilistuðull fyrir n-oktanól og vatn	Ekki ákvarðað.
Sjálfsíkveikjuhitastig	Gildi: = 220 °C
Sprengifími	Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.
Oxunareiginleikar	Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

9.2 Aðrar upplýsingar

Aðrar eðlis- og efnafræðilegar upplýsingar

Athugasemd Engar frekari upplýsingar fyrirleggjandi.

10. LIÐUR: Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni

Hvarfgirni Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við eðlilega meðhöndlun.

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Hættan á hættulegum efnahvörfum Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

10.4 Skilyrði sem ber að varast

Skilyrði sem ber að varast Hiti, eldur, neistar.

10.5 Ósamrýmanleg efni

Ósamrýmanleg efni Hvarfast kröftuglega við oxandi efni.

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg niðurbrotsefni Hættuleg niðurbrotsefni ættu ekki að myndast við eðlilega meðhöndlun. Við bruna myndast: Kolsýringur, koltvísýringur.

11. LIÐUR: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1 Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Eiturefnafræðilegar upplýsingar um efnin

Efni	Terpentína, jurta. Samanstendur af hringlaga terpen vetniskolefnum, alpha-pinene 84% og beta-pinene 6%
LD50 um munn	Gildi: 5760 mg/kg Tilraunadýr: Rotta
LC50 við innöndun	Gildi: 12000 mg/m ³ Tilraunadýr: Rotta Tímalengd: 6 klst.

Möguleg bráð eiturhrif

Við innöndun	Hósti. Svimi. Höfuðverkur. Þreyta. Ógleði. Sviði í nefi og koki. Neikvæð áhrif á hjartastarfsemi. Nýrnaskaði. Meðvitundarleysi.
Á húð	Þurrkar húð. Sprungin húð. Roði. Langvinn eða endurtekin notkun getur framkallað exem. Ef berskjöldun á sér stað til lengri tíma, getur vörutegundin þrengt sér gegnum húðina og valdið svipuðum óþægindum og við innöndun efnisins.
Í augu	Ertung.
Við inntöku	Sviði í nefi og koki. Magaverkir. Uppköst. Niðurgangur. Veldur svipuðum óþægindum og við innöndun. Getur valdið lungnabólgu.

Krabbameinsvaldandi áhrif, stökkbreytandi áhrif og eiturhrif á æxlun

Krabbameinsvaldandi áhrif Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

Mat á stökkbreytandi áhrifum á kynfrumur, Efnfræðileg uppbygging bendir ekki til stökkbreytandi áhrifa.
flokkun
Eiturhrif á æxlun Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

12. LIÐUR: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1 Eiturhrif

Vistfræðileg eiturhrif Eitrað lífi í vatni.

Eiturefnafræðilegar upplýsingar fyrir efnin

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Líffræðilegur niðurbrjótanleiki, Brotnar auðveldlega niður í náttúrunni.
athugasemd

12.3 Uppsöfnun í lífverum

Athugasemdir um uppsöfnun í lífverum Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki Upplýsingar ekki fyrirleggjandi.

12.5 Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum

PBT-mat, niðurstaða Mat á PBT/vPvB-eiginleikum hefur ekki verið gert.

12.6 Önnur skaðleg áhrif

Önnur skaðleg áhrif / Ábendingar Getur valdið langvinnum eiturhrifum í vatnsumhverfi.

13. LIÐUR: Förgun

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Sértækar og hentugar aðferðir við förgun Komið í veg fyrir losun í niðurföll. Fargið í samræmi við reglur yfirvalda á svæðinu.
úrgangs

Hættulegur úrgangur, varan/efnið Brennið í i brennsluofni með eftirbrennslurými og hreinsibúnaði fyrir kemísk efni, en verið
afar varkár þegar kveikt er í þar sem þetta efni er mjög eldfimt. Skilið óbrennanlegum leifum
og óendurvinnanlegum vökva til móttökustöðva fyrir spilliefni.

Hættulegur úrgangur, umbúðir Fargið sem ónotaðri vöru.

Varan/efnið er flokkuð sem hættulegur úrgangur Já

Umbúðir eru flokkaðar sem hættulegur úrgangur Nei

Evrópskur úrgangsskráarkóði / EWC-kóði EWC: 14 06 03 Önnur leysiefni og leysiefnablöndur.

14. LIÐUR: Upplýsingar um flutninga

14.1 UN-númer

ADR 1299
RID 1299
IMDG 1299
ICAO/IATA 1299

14.2 Rétt UN-sendingarheiti

ADR TERPENTÍNA
RID TERPENTÍNA
IMDG TURPENTINE
ICAO/IATA TURPENTINE

14.3 Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga

ADR 3
Hættunúmer 30
RID 3
IMDG 3
ICAO/IATA 3

14.4 Pökkunarflokkur

ADR III
RID III
IMDG III
ICAO/IATA III

14.5 Umhverfishættur

ADR Já
RID Já
ADN Já
IMDG Já
IMDG Marine Pollutant yes
ICAO/IATA no

14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

EmS F-E, S-E

14.7 Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC-kóðanum Frekari upplýsingar

Frekari upplýsingar Á ekki við.

15. LIÐUR: Upplýsingar varðandi regluverk

EB-nr. 232-350-7

15.1 Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

ESB-reglugerð 2006/121/2006

Innlendar og alþjóðlegar reglugerðir Velferðarráðuneytið, Mengunarmarkaskrá (Ísland, 4/2009 með síðari breytingum). Í samræmi við reglugerð KIFS 2005:7 um flokkun og merkingar kemiskra vörutegunda. Í samræmi við reglugerð SFS 2011:927 um úrgang. ADR/ADR-S (MSBFS 2011:1) ásamt RID/RID-S (MSBFS 2011:2).

Tilvísanir (lög/reglugerðir) Varan er flokkuð og merkt samkvæmt EES-tilskipun og innlendra löggjöf.

Lög og reglugerðir Reglugerð (EB) nr. 1907/2006 Reglugerð (EB) nr. 1272/2008.

15.2 Efnaöryggismat

Efnaöryggismat hefur farið fram Nei

16. LIÐUR: Aðrar upplýsingar

H-setningar H10 Eldfimt. H20/21/22 Hættulegt við innöndun, í snertingu við húð og við inntöku. H36/38 Ertir augu og húð. H43 Getur valdið ofnæmi í snertingu við húð. H51/53 Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni. H65 Hættulegt: getur valdið lungnaskaða við inntöku.

V-setningar V2 Geymist þar sem börn ná ekki til. V29 Má ekki losa í niðurfall. V36 Notið viðeigandi hlífðarfatnað. V56 Skilið efni og umbúðum á móttökustöð fyrir spilliefni. V62 Varist að framkalla uppköst eftir inntöku. Leitið umsvifalaust lækni og sýnið umbúðir eða umbúðamerkingar.

Ábendingar birgis Upplýsingar í þessu skjali skal veita öllum þeim sem meðhöndla vöruna. Ef eitthvað er óljóst er fólki bent á að prófa sig áfram eða fá skriflega ráðgjöf frá okkur.

Gildislök 15.09.2017

Flokkun samkvæmt (EB) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS] Flam. Liq. 3; H226; Acute tox. 4; H302; Asp. tox 1; H304; Acute tox. 4; H312; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Irrit. 2; H319; Acute tox. 4; H332; Aquatic Chronic 2; H411;

Listi yfir viðeigandi H-setningar (undir liðum 2 og 3) H43 Getur valdið ofnæmi í snertingu við húð. H36/38 Ertir augu og húð. H51/53 Eitrað vatnalífverum, getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni. H10 Eldfimt. H20/21/22 Hættulegt við innöndun, í snertingu við húð og við inntöku. H65 Hættulegt: getur valdið lungnaskaða við inntöku.

Listi yfir viðeigandi Hættusetningar/H-frasa (undir liðum 2 og 3) H312 Hættulegt í snertingu við húð. H302 Hættulegt við inntöku. H332 Hættulegt við innöndun. H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif. H226 Eldfímur vökvi og gufa. H317 Getur valdið ofnæmisviðbrögðum í húð. H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg. H315 Veldur húðertingu. H319 Veldur alvarlegri augnertingu.

Skammstafanir og upphafsstafir í öryggisblaðinu PBT: Efni sem eru þrávirk, safnast upp í lífverum og eru eitruð. vPvB: Efni sem eru mjög þrávirk og safnast upp í lífverum í miklum mæli. VOC: Rokgjörn lífræn efni (Volatile Organic Compounds). CLP: Reglugerð um flokkun, merkingu og þökkun efna og blandna [Reglugerð (EB) nr. 1272/2008].

LD50: Banvænn skammtur 50% (Lethal dose 50%). LC50: Banvænn styrkur 50% (Lethal Concentration 50%). N: Hættulegt umhverfinu. Xn: Hættulegt heilsu. Flam. Liq.: Eldfímur vökvi. Asp. Tox.: Eiturhrif í innöndun. Acute tox.: Bráð eiturhrif. Aquatic Chronic: Langvinn eiturhrif í vatnaumhverfi. Eye Irrit.: Augnerting. Skin Irrit.: Húðerting. Skin Sens.: Húðnæming.

Frekari upplýsingar Kemur í stað fyrri útgáfu 2011.10.10

Útgáfa 11

